

२ शमुवेल ग्रंथ

२ शमुवेल:- या ग्रंथात प्रामुख्याने दाविदाच्या कारकीर्दीचा तिहास दिला आहे

लेखक:- हा ग्रंथ दाविदाचे समकालीन नाथान व गाद यानी लिहिला असावा (१ इतिहास २९.२९)

काळ: ख्रिस्त पू. १०५६ सुमारे ४० वर्षांचा

१. या ग्रंथाच्या आरंभी दाविदाचे "धनुष्याचे गीत" याविषयी सांगितले आहे शौल व योनाथान याजविषयीचे विलापगीत १:१६ राजाला दाविदाने प्रथम 'अभिषिक्त' म्हटले

२. आमचा संकल्प कितीही चांगला असला तरी त्याला देवाची मान्यता असली पाहिजे. याचे उदाहरण ७:१-१७ नाथानाने देखील चूक केली ७:३

३. यात दोन अर्थसूचक दाखले दिले आहेत (१) एक धनवान् व एक दरिद्रो मनुष्य, अध्याय १२, (२) तकोवा येथील स्त्रीची गोष्ट अध्याय १४

४. या ग्रंथावरून लक्षात ठेवण्याजोगे बोध (१) धीर धरावा व देवावर अवलंबून राहावे. प्रत्येक गोष्ट देवाने आपल्या वचनात प्रकट केलेल्या त्याच्या इच्छेप्रमाणे करावी २:१, ५:१-१२, २० (२) पापासंबंधी असे दाखलेविले आहे की, आमचे पाप उघडकीस आल्यावाचन राहणार नाही. उदाहरणार्थ, अबनेर ३:९- २७, ४:११--१२ दाविद व त्याचा पुन अवशालोम ११:४, १३:१ - १५ (३) पापांची क्षमा झाली, तरी पापाने उद्भवलेले दुष्परिणाम भोगावे लागतात. देव शिक्षने सुधारणा करितो १६:१० देवान क्षमा केली तरी दाविदाचे तेज पूर्वीप्रमाणे राहिले नव्हते (४) स्वेच्छा सिद्धीस नेण्याचे व स्वसंतोष करून धण्याचे भयंकर परिणाम दाखविले आहेत. इस्राएलांनी "देव" हा राजा सोडून "मानव" राजा करून घेतला देवाचा त्यांनी त्याग केला शौलाला देवाने धिक्कारिले व त्याला राजपदावरून काढले याचे मुख्य कारण हेच होते तो आपल्याच इच्छेप्रमाणे करू लागला होता

५. दाविद केवळ एक राजाच होता असे नाही, तो देवाचा भविष्यवादी व ईश्वरप्रेरित स्तोत्रे लिहिणारा होता. अध्याय २२ यात त्याचे "उपकारस्तुतीचे गीत" आहे. मफीबोशेथसंबंधी त्याचे औदार्य, अध्याय ९

६. दाविदाने आपले राज्य फरात (युपरेटीस) नदीपासून भूमध्य समुद्रापर्यंत स्थापिले. यबूसी लोकांपासून यरुशलेम जिंकून घेऊन ते शहर आपली राजधानी केली तेव्हापासून यरुशलेम शहर जगप्रसिद्ध झाले. त्याने सीयोन डोंगरही जिंकून तेथे "दावीदपूर" बसविले. धर्माच्याही दृष्टीने यरुशलेम केंद्रस्थान करण्याकरिता तेथे देवाचे मंदिर बांधण्याची त्याची मोठी हौस होती.

शमुवेल दुसरा ग्रंथ (२ शमुवेल)

शमुवेल दुसरा ग्रंथ हा शमुवेल पहिल्या ग्रंथाची थेट पुढील कथा आहे. हा ग्रंथ इस्राएलचा महान राजा दावीद याच्या जीवनावर आणि राज्यावर लक्ष केंद्रित करतो. हा ग्रंथ दावीदाचे यश, त्याचे पाप, आणि त्याच्या कुटुंबातील व राजवटीतील त्याचे परिणाम स्पष्टपणे दर्शवतो.

दावीदाचे यहूदाचा राजा म्हणून अभिषेक व एकत्रीकरण (अध्याय १-५)

- १. शौलाच्या आणि योनाथानाच्या मृत्यूची बातमी (अध्याय १):
 - दावीद अमालेकींकडून शौलाच्या आणि योनाथानाच्या मृत्यूची बातमी ऐकतो.
 - तो शोक करतो आणि "विलापगीत" म्हणतो, ज्यात शौलाची आणि योनाथानाची स्तुती आहे.
 - २ शमुवेल १:१-२७
- २. दावीद यहूदाचा राजा बनतो (अध्याय २:१-७):
 - दावीद हेब्रोनला जातो आणि यहूदाचे लोक त्याचा राजा म्हणून अभिषेक करतात.
 - दावीद याबेश-गिलियदच्या लोकांना शौलाचा सन्मान केल्याबद्दल आशीर्वाद देतो.
 - २ शमुवेल २:१-७

• ३. इस्राएलमध्ये यादवी युद्ध (अध्याय २:८-३:३९):

- शौलाचा सेनापती अबनेर शौलाचा मुलगा इश-बोशेथ याचा इस्राएलचा राजा म्हणून अभिषेक करतो.
- यहूदा आणि इस्राएल यांच्यात युद्ध सुरू होते. दावीदाचा सेनापती योआब आणि अबनेर यांच्यात संघर्ष होतो.
- योआब अबनेरला सूड म्हणून मारतो. दावीद अबनेरच्या मृत्यूचा शोक करतो.
- २ शमुवेल २:८-३:३९

• ४. इश-बोशेथचा वध आणि दावीदाचा सर्व इस्राएलवर अभिषेक (अध्याय ४-५):

- इश-बोशेथचा खून होतो आणि खुनी दावीदाकडे त्याचे शीर घेऊन येतात, पण दावीद त्यांना शिक्षा करतो.
- सर्व इस्राएलचे वडीलजन दावीदाकडे येतात आणि त्याला सर्व इस्राएलचा राजा म्हणून अभिषेक करतात. तो ३० वर्षांचा असतो.
- दावीद यरुशलेमचा किल्ला जिंकतो आणि त्याला 'दावीदाचे नगर' असे नाव देतो.
- २ शमुवेल ४:१, ५:२५

दावीदाचे राज्य आणि देवाचा करार (अध्याय ६-१०)

• १. कराराचा कोश यरुशलेममध्ये आणणे (अध्याय ६):

- दावीद परमेश्वराचा कराराचा कोश यरुशलेममध्ये आणण्याचा प्रयत्न करतो. उज्जा कोशाला स्पर्श करतो म्हणून त्याचा मृत्यू होतो.
- नंतर दावीद योग्य पद्धतीने (लेव्यांद्वारे) कोश यरुशलेममध्ये आणतो. दावीद परमेश्वरासमोर नाचतो.
- २ शमुवेल ६:१-२३

• २. दावीदशी देवाचा करार (अध्याय ७):

- दावीद परमेश्वरासाठी मंदिर बांधू इच्छितो, पण देव नाथानाने त्याला सांगतो की दावीद नव्हे, तर त्याचा मुलगा मंदिर बांधेल.
- देव दावीदाशी **एक महान करार** करतो: "तुझे घराणे आणि तुझे राज्य माझ्यासमोर सदासर्वकाळ स्थिर राहील; तुझे सिंहासन सदासर्वकाळ दृढ राहील." (याला दावीदाचा करार म्हणतात, जो मसिहा येशू ख्रिस्ताच्या वंशावळीशी संबंधित आहे.)

◦ २ शमुवेल ७:१-२९

• **३. दावीदाचे लष्करी यश आणि राज्य विस्तार (अध्याय ८):**

- दावीद पलिष्टी, मोवाब, सोबा, अराम आणि एदोम यांसारख्या शत्रूंवर विजय मिळवतो.
- तो एक शक्तिशाली साम्राज्य स्थापित करतो आणि न्यायाने राज्य करतो.
- २ शमुवेल ८:१-१८

• **४. मीफीबोशेशी दावीदाची दया (अध्याय ९):**

- शौलच्या घराण्यात कोणी जिवंत आहे का, हे दावीद चौकशी करतो. त्याला योनाथानाचा अपंग मुलगा **मीफीबोशेथ** सापडतो.
- दावीद त्याला आपल्या टेबलावर कायमचे जेवण्याचे आणि त्याच्या वडिलांची (शौलची) सर्व मालमत्ता परत देण्याचे वचन देऊन दया दाखवतो.
- २ शमुवेल ९:१-१३

• **५. अम्मोनी आणि अरामी लोकांवर विजय (अध्याय १०):**

- अम्मोनच्या राजाच्या मृत्यूनंतर, दावीद त्याच्या मुलाला सांत्वन देण्यासाठी दूत पाठवतो, पण त्यांचा अपमान होतो.
- यामुळे युद्ध सुरू होते आणि यवाब अम्मोनी व अरामी लोकांचा पराभव करतो.
- २ शमुवेल १०:१-१९

दावीदाचे पाप आणि त्याचे परिणाम (अध्याय ११-१२)

• १. दावीद आणि बथशेबाचे पाप (अध्याय ११):

- दावीद युद्धावर न जाता यरुशलेममध्ये राहतो. तो बथशेबा नावाच्या स्त्रीला घराच्या छतावरून स्नान करताना पाहतो.
- तो तिला बोलावून तिच्याशी संबंध ठेवतो. ती गर्भवती होते.
- बथशेबाचा पती उरिया हा दावीदाच्या विश्वासू योद्ध्यांपैकी एक असतो. दावीद उरियाला घरी येण्यास सांगतो, पण उरिया घरी जात नाही.
- दावीद यवाबला पत्र पाठवून उरियाला युद्धाच्या आघाडीवर पाठवून मारण्याची आज्ञा देतो. उरिया मारला जातो.
- दावीद बथशेबाशी लग्न करतो.
- २ शमुवेल ११:१-२७

• २. नाथानची कानउघडणी आणि पापाचे परिणाम (अध्याय १२):

- परमेश्वर संदेष्टा नाथानला दावीदाकडे पाठवतो. नाथान दावीदाला एका श्रीमंत माणसाची आणि एका गरीब माणसाच्या एकुलत्या एका मेंढीची गोष्ट सांगतो.
- दावीद संतुष्ट होतो आणि नाथान त्याला म्हणतो, "तो माणूस तुम्हीच आहात!"
- नाथान दावीदाच्या पापाचे परिणाम सांगतो: तलवार त्याच्या घरातून कधीही दूर होणार नाही, त्याचे स्वतःचे लोक त्याच्यावर उघडपणे बंड करतील आणि बथशेबापासून जन्मलेले मूल मरेल.

- बाळ आजारी पडते आणि दावीद उपवास व प्रार्थना करतो, पण बाळ मरते.
- नंतर दावीदाला बथशेबापासून शलमोन जन्मतो.
- २ शमुवेल १२:१-३१

दावीदाच्या घरात संकटे (अध्याय १३-१८)

• १. अम्नोन आणि तामार (अध्याय १३):

- दावीदाचा मुलगा अम्नोन त्याची बहीण तामारवर बलात्कार करतो.
- दावीदाचा दुसरा मुलगा अबशालोम तामारचा भाऊ असतो. तो याचा बदला घेण्याचा कट रचतो.
- २ शमुवेल १३:१-२२

• २. अबशालोमचे अम्नोनचा वध आणि पलायन (अध्याय १३:२३-३९):

- दोन वर्षांनंतर, अबशालोम अम्नोनला मारतो आणि पळून जातो.
- २ शमुवेल १३:२३-३९

• ३. अबशालोमचे पुनरागमन आणि बंड (अध्याय १४-१५):

- यवाब दावीदाला अबशालोमचे पुनरागमन करण्यासाठी समजावतो. अबशालोम यरुशलेममध्ये परततो, पण त्याला दावीदाचा चेहरा पाहायला तीन वर्षे लागतात.
- अबशालोम चार वर्षे लोकांची मने जिंकतो आणि नंतर हेब्रोनमध्ये बंड करतो. त्याचे बंड खूप मजबूत होते आणि दावीद यरुशलेमहून पळून जातो.
- २ शमुवेल १४:१, १५:३७

• ४. दावीद यरुशलेमहून पळतो (अध्याय १६):

- दावीद पळत असताना त्याला शौलचा सेवक सिबा भेटतो, जो मफीबोशेथने विश्वासघात केल्याचे सांगतो.

- शौलाच्या घराण्यातील शिमी दावीदाला शाप देतो, पण दावीद त्याला सोडून देतो.
- २ शमुवेल १६:१-१४

• ५. अबशालोमचा पराभव आणि मृत्यू (अध्याय १७-१८):

- अबशालोम अहितोफेल आणि हुशाय यांच्या सल्ल्यात फसतो. हुशाय दावीदाशी एकनिष्ठ असतो आणि अबशालोमच्या योजनेत व्यत्यय आणतो.
- दावीदाचे सैन्य अबशालोमच्या सैन्याचा पराभव करते.
- यवाब अबशालोमचे लांब केस एका झाडाच्या फांदीत अडकलेले पाहून त्याला मारतो, जरी दावीदने त्याला जीवंत ठेवण्याची आज्ञा दिली होती.
- २ शमुवेल १७:१, १८:३२

• ६. दावीदाचा अबशालोमसाठी शोक (अध्याय १८:३३):

- आपल्या मुलाच्या मृत्यूची बातमी ऐकून दावीद खूप शोक करतो: "माझा मुलगा अबशालोम! माझा मुलगा, माझा मुलगा अबशालोम! मी तुझ्याऐवजी मरण पावलो असतो तर बरे झाले असते, अबशालोम, माझा मुलगा, माझा मुलगा!"
- २ शमुवेल १८:३३

दावीदाच्या राज्याची पुनर्स्थापना आणि शेवटच्या घटना (अध्याय १९-२४)

• १. दावीदाचे यरुशलेममध्ये परतणे (अध्याय १९):

- यवाब दावीदाला शोक थांबवून लोकांसमोर येण्यास सांगतो.
- दावीद यरुशलेममध्ये परततो आणि आपल्या समर्थकांना आणि विरोधकांना क्षमा करतो.
- २ शमुवेल १९:१-४३

• २. शबाचे बंड (अध्याय २०):

- बिन्यामीन वंशातील शबा नावाचा माणूस दावीदाविरुद्ध बंड करतो. यवाब त्याचा पाठलाग करतो आणि त्याला मारतो.
- २ शमुवेल २०:१-२६

• ३. दुष्काळ आणि गिबोनी (अध्याय २१):

- दावीदाच्या काळात तीन वर्षांचा दुष्काळ पडतो. परमेश्वर सांगतो की हा शौलने गिबोनी लोकांचा वध केल्यामुळे आहे.
- दावीद शौलच्या सात वंशजांना गिबोनींना देतो आणि ते त्यांना फाशी देतात, ज्यामुळे दुष्काळ थांबतो.
- २ शमुवेल २१:१-१४

• ४. पलिष्ट्यांविरुद्धचे युद्ध (अध्याय २१:१५-२२):

- दावीद आणि त्याचे लोक पलिष्ट्यांविरुद्ध लढतात, ज्यात अनेक पराक्रमी पलिष्टी मारले जातात.
- २ शमुवेल २१:१५-२२

• ५. दावीदाचे स्तुतिगीत आणि शेवटचे शब्द (अध्याय २२:१, २३:७):

- दावीद परमेश्वराचे स्तुतिगीत गातो, ज्यात परमेश्वर त्याच्यासाठी खडक, किल्ले आणि मुक्तीदाता आहे असे म्हणतो.
- दावीदाचे शेवटचे शब्द, ज्यात तो देवाच्या कराराचे आणि राज्याचे महत्त्व सांगतो.
- २ शमुवेल २२:१, २३:७

• ६. दावीदाचे पराक्रमी पुरुष (अध्याय २३:८-३९):

- दावीदाच्या सर्वात पराक्रमी आणि निष्ठावान योद्ध्यांची यादी दिली आहे, त्यांच्या शौर्याच्या कथांसह.
- २ शमुवेल २३:८-३९

• ७. दावीदाची जनगणना आणि त्याचे परिणाम (अध्याय २४):

- परमेश्वराचा क्रोध इस्राएलवर पुन्हा उसळतो आणि देव दावीदाला जनगणना करण्याची परवानगी देतो (जे दावीदासाठी पाप ठरते).
- दावीद आपल्या पापाची कबुली देतो आणि देवाने त्याला तीन शिक्षांमधून एक निवडण्यास सांगितले (तुझ्या देशात सात वर्षे दुष्काळ पडावा, किंवा तीन महिने तुझे शत्रू तुझा पाठलाग करीत असताना तू त्यांच्यापुढे पळत राहावे, किंवा तुझ्या देशात तीन दिवस मरी यावी ?).
- ७०,००० लोक मरतात.
- अरवना यबूसीच्या खळ्यावर (जेथे नंतर मंदिर बांधले जाईल) दूत थांबण्यास सांगतो. दावीद तिथे वेदी बांधतो आणि होमार्पण करतो.
- मरीची समाप्ती होते.
- २ शमुवेल २४:१-२५

शोकांतिकेचा अंत आणि एका महान राज्याचा उदय

(शमुवेल दुसरा ग्रंथ, अध्याय १-५)

शमुवेल पहिल्या ग्रंथाच्या अखेरीस, इस्राएलच्या इतिहासावर दुःखाची गडद छाया पसरली होती. राजा शौल आणि त्याचा पराक्रमी पुत्र योनाथान यांच्या मृत्यूने संपूर्ण राष्ट्राला हादरवले होते. पण याच शोकांतिकेतून, देवाच्या योजनेनुसार, एका नव्या पर्वाची सुरुवात होणार होती - ती होती, देवाच्या हृदयाप्रमाणे असलेला मनुष्य, दावीद याच्या राज्याची.

१. शौलाच्या पतनाचे विदारक वृत्त: शोकाचे गीत (अध्याय १)

अमालकी लोकांकडून शौल आणि योनाथान यांच्या दुर्दैवी मृत्यूची बातमी जेव्हा दावीदाच्या कानावर पडली, तेव्हा त्याचे हृदय विदीर्ण झाले. शत्रूवर विजय मिळवल्याच्या आनंदात मग्न होण्याऐवजी, त्याने आपल्या पूर्वनियुक्त राजासाठी आणि आपल्या प्रिय मित्रासाठी, जो योनाथानासारखा निष्ठावान होता, मनस्वी शोक केला. दावीदाने आपल्या भावनांना

'धनष्यबाणाचे गीत' या स्तुतिपर काव्यामध्ये वाट मोकळी करून दिली. या गीताने शौलाच्या आणि योनाथानाच्या पराक्रमाचे आणि इस्राएलवरील त्यांच्या प्रेमाचे स्मरण करून दिले. हे केवळ शोकगीत नव्हते, तर ते एका अशा नेत्याच्या विशाल हृदयाचे दर्शन होते, जो आपल्या शत्रूंनाही सन्मान देऊ शकत होता.

- २ शमुवेल १:१-२७
-

२. यहूदाचा राजा: विश्वासाचे पहिले पाऊल (अध्याय २:१-७)

आपल्या शोककाळानंतर, दावीदाने परमेश्वराला विचारले, "मी कोठे जाऊ?" आणि देवाने त्याला **हेब्रोनला** जाण्यास सांगितले. तिथेच यहूदा वंशाच्या लोकांनी दावीदाला आपला राजा म्हणून अभिषेक केला. ही एक महत्वाची सुरुवात होती - प्रथम केवळ त्याच्या स्वतःच्या वंशावर. याच वेळी, दावीदाने याबेश-गिलियदच्या लोकांचा कृतज्ञतापूर्वक सन्मान केला, कारण त्यांनी शौलाच्या मृतदेहावर अंत्यसंस्कार केले होते. हे दावीदाच्या दूरदृष्टीचे आणि आभार मानण्याच्या वृत्तीचे द्योतक होते, ज्यामुळे त्याला भविष्यात अधिक लोकांचा विश्वास संपादन करता आला.

- २ शमुवेल २:१-७
-

३. यादवी युद्धाची कडवटता: राज्यासाठी संघर्ष (अध्याय २:८-३:३९)

शौलाचा पराक्रमी सेनापती **अबनेर** याला शौलच्या राज्याचा वारसदार हवा होता. त्याने शौलचा मुलगा **इश-बोशेथ** याला इस्राएलचा राजा म्हणून अभिषेक केला. यामुळे दावीद (यहूदावर राज्य करणारा) आणि इश-बोशेथ (इतर इस्राएली वंशांवर राज्य करणारा) यांच्यात कटू **यादवी युद्ध** सुरू झाले. यात दावीदाचा निष्ठावान सेनापती **यवाब** आणि अबनेर यांच्यात तीव्र संघर्ष झाला, ज्यामध्ये यवाबने आपल्या भावाच्या मृत्यूचा सूड म्हणून कपटाने अबनेरला मारले.

दावीदाला हे अजिबात आवडले नाही; त्याने अबनेरसाठी शोक केला, ज्यामुळे त्याची न्यायप्रियता आणि प्रामाणिकपणा दिसून आला. हा संघर्ष इस्राएलच्या एकीकरणातील मोठा अडथळा होता.

- २ शमुवेल २:८-३:३९

४. एकीकरणाकडे वाटचाल: सिंहासनाचा भव्य अभिषेक (अध्याय ४-५)

इस्राएलच्या एकीकरणातील पुढील पाऊल होते **इश-बोशेथचा** खून. दावीदाने त्याच्या खुन्यांना कठोर शिक्षा केली, कारण दावीद निष्पाप रक्ताचा द्वेष करत होता. इश-बोशेथच्या मृत्यूनंतर, सर्व इस्राएली वंशांना दावीदाची गरज जाणवली. ते सर्व हेब्रोनला आले आणि त्यांनी **दावीदाला सर्व इस्राएलचा राजा** म्हणून अभिषेक केला. हा इस्राएलच्या इतिहासातील एक निर्णायक क्षण होता, जेव्हा दावीद, ३० वर्षांचा असताना, एका अखंड राष्ट्राचा राजा बनला.

आपले राज्य स्थापित झाल्यावर, दावीदाने एक महत्त्वाचे पाऊल उचलले - त्याने शक्तिशाली आणि अभेद्य **यरुशलेम** शहर जिंकले. या शहराला त्याने 'दावीदाचे नगर' असे नाव दिले आणि ते इस्राएलची राजकीय आणि लवकरच आध्यात्मिक राजधानी बनले. येथेच दावीदाने आपल्या राज्याचा पाया अधिक मजबूत केला, शत्रूंवर विजय मिळवला आणि देवाच्या मार्गदर्शनाने आपला प्रभाव वाढवला.

- २ शमुवेल ४:१, ५:२५

देवाच्या उपस्थितीचा विजय आणि स्वर्गीय करार (अध्याय ६-१०)

दावीदाने आता सर्व इस्राएलवर आपले राज्य स्थापित केले होते आणि यरुशलेम ही राजधानी बनली होती. पण एक खरा राजा केवळ आपल्या सैन्याच्या बळावर किंवा जिंकलेल्या प्रदेशांमुळे महान होत नाही; तो महान होतो जेव्हा तो आपल्या प्रजेला देवासोबतच्या योग्य संबंधात घेऊन येतो. या दुसऱ्या भागात दावीद आपल्या राज्याला अधिक आध्यात्मिक आणि दैवी पाया देण्याचा प्रयत्न करतो, आणि याच दरम्यान त्याला देवाकडून एक अद्भुत आणि सार्वकालिक वचन मिळते.

१. परमेश्वराचा कोश यरुशलेममध्ये (अध्याय ६)

दावीदाला ही जाणीव होती की, परमेश्वराची खरी उपस्थिती इस्राएलमध्ये असावी. म्हणूनच, त्याने **कराराचा कोश**, जो देवाच्या उपस्थितीचे आणि सामर्थ्याचे प्रतीक होता, यहूदातील बाला येथून यरुशलेममध्ये आणण्याचा निर्णय घेतला. पहिल्या प्रयत्नात, उज्जाने कोशाला स्पर्श केल्यामुळे त्याचा मृत्यू झाला, कारण देवाने नेमलेल्या नियमांचे उल्लंघन झाले होते. यामुळे दावीद घाबरला आणि त्याने कोश ओबेद-एदोमच्या घरी ठेवला. पण जेव्हा त्याला कळले की, कोशाच्या उपस्थितीमुळे ओबेद-एदोमच्या घराला आशीर्वाद मिळत आहे, तेव्हा दावीद पुन्हा उत्साहाने पवित्र नियमांनुसार कोश आणण्यासाठी पुढे सरसावला.

दावीद स्वतः परमेश्वरासमोर पूर्ण शक्तीनिशी नाचला, एक साधा माणूस म्हणून नव्हे, तर आपल्या देवाचा सन्मान करणारा राजा म्हणून. त्याच्या पत्नी मीखलने त्याचा तिरस्कार केला, पण दावीदासाठी देवाचा सन्मान करणे हे कोणत्याही राजेशाही प्रोटोकॉलपेक्षा महत्वाचे होते. कोशाच्या आगमनाने यरुशलेम केवळ राजकीय नव्हे, तर **आध्यात्मिक राजधानी** बनले, जे दावीदाच्या हृदयाची खरी इच्छा होती.

- २ शमुवेल ६:१-२३

२. दावीदशी देवाचा सार्वकालिक करार (अध्याय ७)

दावीद आता एका सुंदर घरात राहत होता, पण परमेश्वराचा कोश अजूनही एका तंबूत होता. म्हणून दावीदाला परमेश्वरासाठी एक भव्य **मंदिर** बांधण्याची इच्छा झाली. पण परमेश्वराने संदेष्टा **नाथानला** दावीदाकडे पाठवून सांगितले की, दावीद नव्हे, तर त्याचा मुलगा परमेश्वरासाठी मंदिर बांधेल.

याहूनही महत्वाचे म्हणजे, देवाने दावीदाशी एक अद्भुत आणि **सार्वकालिक करार** केला. देवाने दावीदाला वचन दिले: "तुझे घराणे आणि तुझे राज्य माझ्यासमोर सदासर्वकाळ स्थिर राहील; तुझे सिंहासन सदासर्वकाळ दृढ राहील." (२ शमुवेल ७:१६). हा 'दावीदाचा करार' म्हणून ओळखला जातो, जो केवळ दावीदाच्या राजवंशाच्या स्थिरतेबद्दल नव्हता, तर भविष्यात येणाऱ्या मसिहा, **येशू ख्रिस्ताच्या** राजेशाहीची भविष्यवाणी देखील होती, ज्याचे राज्य

अनंतकाळापर्यंत टिकेल. या कराराने दावीदाला अतीव आनंद झाला आणि त्याने नम्रपणे देवाची स्तुती केली.

- २ शमुवेल ७:१-२९

३. दावीदाचे साम्राज्य आणि न्यायपूर्ण प्रशासन (अध्याय ८)

देवाच्या आशीर्वादाने आणि त्याच्या कराराच्या सामर्थ्याने, दावीद एक शक्तिशाली राजा बनला. त्याने आपल्या सभोवतालच्या शत्रूंना, जसे की पलिष्टी, मोवाब, सोबा, अराम आणि एदोम, यांचा पराभव केला. या विजयांमुळे इस्राएलचे राज्य खूप विस्तारले आणि ते त्या काळातील एक प्रमुख शक्ती बनले.

दावीदाने केवळ युद्धेच जिंकली नाहीत, तर त्याने आपल्या राजवटीत न्याय आणि नीतिमत्त्व प्रस्थापित केले. तो आपल्या सर्व प्रजेवर न्यायाने आणि प्रामाणिकपणे राज्य करत होता. यवाब त्याच्या सैन्याचा प्रमुख होता, आणि यहोशाफाट इतिहासलेखक, तर सादोक आणि अहीमलेख हे याजक होते. यामुळे त्याचे प्रशासन सुव्यवस्थित होते.

- २ शमुवेल ८:१-१८

४. मफीबोशेशी दावीदाची दया: करार आणि कृपा (अध्याय ९)

आपल्या राज्याच्या स्थिरतेनंतर आणि विजयानंतर, दावीदाने आपला मित्र, योनाथानाची आठवण केली. त्याने विचारले, "शौलच्या घराण्यात अजून कोणी जिवंत आहे का, ज्याच्यावर मी परमेश्वराच्या करारासाठी दया करू शकेन?" त्याला योनाथानाचा अपंग मुलगा मफीबोशेश सापडला.

दावीदाने मफीबोशेशला आपल्या टेबलावर कायमचे जेवण्यास बोलावले, जसे तो राजाच्या मुलांपैकी एक आहे. त्याने शौलची सर्व मालमत्ताही त्याला परत दिली. ही दावीदाची केवळ दया नव्हती, तर योनाथानाशी केलेल्या कराराचे पालन होते. यातून दावीदाच्या हृदयाची विशालता आणि कराराची निष्ठा दिसून येते, जी त्याच्या राज्याला नैतिक उंचीवर घेऊन गेली.

५. अम्मोनी आणि अरामी लोकांवर विजय (अध्याय १०)

जेव्हा अम्मोनच्या राजाचा मृत्यू झाला, तेव्हा दावीदाने सांतवनपर दूत पाठवले. पण अम्मोनच्या नव्या राजाने दावीदाच्या दूतांचा अपमान केला, त्यांचे केस कापले आणि त्यांचे कपडे अर्धवट कापले. हा इस्राएलचा आणि दावीदाचा मोठा अपमान होता.

यामुळे युद्ध सुरू झाले. दावीदाचा सेनापती यवाबने धाडसाने अम्मोनी आणि त्यांच्या अरामी साथीदारांचा पराभव केला. यवाबने दाखवलेल्या लष्करी कौशल्यामुळे आणि देवाच्या मदतीने दावीदाचे साम्राज्य अधिक सुरक्षित झाले, पण या घटनेतून दावीदाच्या राजवटीत बाह्य शत्रूंचा धोका अजूनही होता हे स्पष्ट झाले.

वैभवातील पतन आणि पापाचे कटू फळ (अध्याय ११-१२)

दावीदाचे राज्य आता स्थिरावले होते. तो एक पराक्रमी राजा, न्यायप्रिय शासक आणि परमेश्वराच्या कराराचा वारसदार बनला होता. पण मानवी स्वभावातील दुर्बळता आणि आत्मविश्वासाच्या अतिरेकातून कसे पतन होऊ शकते, हे याच भागातून शिकायला मिळते. हा भाग दावीदाच्या जीवनातील सर्वात गडद अध्याय आहे, जिथे त्याचे एक गंभीर पाप आणि त्याचे दूरगामी, हृदयद्रावक परिणाम स्पष्टपणे दिसून येतात.

१. मोहाचे जाळे: दावीद आणि बथशेबा (अध्याय ११)

राजा दावीदाने सैन्याला अम्मोनी लोकांशी युद्ध करण्यासाठी पाठवले होते, पण तो स्वतः यरुशलेममध्येच थांबला. एका संध्याकाळी, राजवाड्याच्या छतावरून फिरत असताना, दावीदाने बथशेबा नावाच्या एका अतिसुंदर स्त्रीला स्नान करताना पाहिले. ती त्याच्या निष्ठावान योद्ध्यांपैकी एक, ऊरिया याची पत्नी होती. मोहाने ग्रासलेल्या दावीदाने तिला आपल्याकडे बोलावले आणि तिच्याशी संबंध ठेवले. या एका क्षणाच्या चुकीमुळे त्याचे जीवन पूर्णपणे बदलून गेले.

काही काळानंतर, बथशेबा गर्भवती असल्याचे दावीदाला कळवले. आपले पाप लपवण्यासाठी, दावीदाने एक कपटी योजना आखली. त्याने ऊरियाला युद्धावरून बोलावले, जेणेकरून तो आपल्या पत्नीसोबत राहील आणि मूल त्याचेच वाटेल. पण ऊरिया एक निष्ठावान सैनिक होता; त्याने आपले साथीदार युद्धावर असताना स्वतः घरी जाऊन आराम करण्यास नकार दिला. ऊरियाच्या या निष्ठेने दावीदाचा कट उधळला गेला.

दावीदाने आता आणखी एक भयंकर पाऊल उचलले. त्याने सेनापती यवाबला पत्र पाठवून ऊरियाला युद्धाच्या सर्वात धोकादायक आघाडीवर ठेवण्याची आज्ञा दिली, जेणेकरून तो मारला जाईल. आणि असेच झाले. ऊरिया युद्धात मारला गेला. ऊरियाचा मृत्यू झाल्यावर, दावीदाने बथशेबाशी लग्न केले, जणू काही सर्वकाही कायदेशीर झाले आहे. पण परमेश्वराच्या दृष्टीने दावीदाने केलेले कृत्य वाईट होते.

- २ शमुवेल ११:१-२७

२. नाथान दाविदाला ताडन करतो(अध्याय १२)

दावीदाचे पाप गुप्त राहिले नाही. मग परमेश्वराने नाथानाला दाविदाकडे पाठवले. तो त्याच्याकडे जाऊन म्हणाला, “एका नगरात दोन माणसे राहत होती; त्यांतला एक श्रीमंत व दुसरा गरीब होता.

त्या श्रीमंत माणसाची मेंढरे व गुरे विपुल होती;

पण त्या गरिबाजवळ एका लहानशा मेंढीखेरीज काहीच नव्हते. त्याने ती विकत घेऊन तिचे संगोपन केले होते; ती त्याच्याबरोबर व त्याच्या मुलाबाळांबरोबर लहानाची मोठी झाली; ती त्याच्या घासातला घास खात असे, त्याच्या प्याल्यातून पाणी पीत असे व त्याच्या उराशी निजत असे; ती त्याची मुलगीच बनली होती.

एकदा त्या श्रीमंताकडे एक पाहुणा आला, तेव्हा त्याच्याकडे आलेल्या त्या पाहुण्यासाठी भोजन तयार करावे म्हणून त्याने आपल्या शेरडामेंढरांतून अथवा गाईबैलांतून एखादे न घेता त्या गरीब माणसाची ती मेंढी घेऊन आपल्या पाहुण्यासाठी भोजन तयार केले.”

हे ऐकून त्या माणसावर दाविदाचा कोप भडकला. तो नाथानाला म्हणाला, “परमेश्वराच्या जीविताची शपथ, ज्या माणसाने हे काम केले तो प्राणदंडास पात्र आहे;

त्याने हे कृत्य केले व त्याला काही दयामाया वाटली नाही म्हणून त्याने त्या मेंढीच्या चौपट बदला दिला पाहिजे.”

नाथान दाविदाला म्हणाला, “तो मनुष्य तूच आहेस. इस्राएलाचा देव परमेश्वर म्हणतो, मी तुला अभिषेक करून इस्राएलाचा राजा केले व तुला शौलाच्या हातातून सोडवले;

नाथानने स्पष्ट केले की दावीदाने परमेश्वराचा अपमान केला आहे आणि त्याच्या पापाचे गंभीर परिणाम त्याला भोगावे लागतील: १. **तलवार त्याच्या घरातून कधीही दूर होणार नाही:** त्याच्या स्वतःच्या घरातून हिंसा आणि संघर्ष उद्भवेल. 2. **त्याचे स्वतःचे लोक त्याच्यावर उघडपणे बंड करतील:** त्याने गुप्तपणे केलेल्या पापाचे प्रायश्चित्त उघडपणे घडेल. 3. **बथशेबापासून जन्मलेले मूल मरेल.**

दावीद लगेच आपल्या पापाची कबुली देतो, “मी परमेश्वराविरुद्ध पाप केले आहे.” देवाने त्याला क्षमा केली असली तरी, पापाचे परिणाम त्याला भोगावे लागले. बथशेबाचे मूल आजारी पडले. दावीदने उपवास केला, प्रार्थना केली, आणि सात दिवस जमिनीवर झोपून देवाकडे दयेची याचना केली, पण शेवटी ते बाळ मरण पावले. दावीदने यातून खूप दुःख अनुभवले, पण त्याने देवाची इच्छा स्वीकारली.

नंतर, दावीद आणि बथशेबाला आणखी एक मुलगा झाला, ज्याचे नाव शलमोन ठेवण्यात आले. परमेश्वराने शलमोवर प्रेम केले आणि त्याला आशीर्वाद दिला.

- २ शमुवेल १२:१-३१

राजघराण्यातील दुर्दैव आणि अबशालोमचे बंड (अध्याय १३-१८)

दावीदाच्या जीवनातील सर्वात दुःखद आणि वेदनादायी काळ या भागात सुरू होतो. बथशेबा आणि दावीदाच्या पापाचे गंभीर परिणाम आता दावीदाच्या स्वतःच्या घरात, त्याच्या प्रिय मुलांच्या जीवनात प्रकट होऊ लागले होते. हे दाखवून देते की देवाच्या आज्ञा मोडल्याने एका व्यक्तीच्या जीवनावरच नव्हे, तर त्याच्या कुटुंबावर आणि राज्यावरही त्याचे काय दूरगामी परिणाम होतात.

१. एक घृणास्पद कृत्य: अम्नोन आणि तामार (अध्याय १३:१-२२)

दावीदाचा मोठा मुलगा, **अम्नोन**, आपल्या सावत्र बहीण **तामारवर** आसक्त झाला. तो तिला मिळवण्यासाठी इतका वेडा झाला की त्याने कपटाने तिला आपल्याकडे बोलावले आणि तिच्यावर **बलात्कार** केला. या घृणास्पद कृत्याने तामारचे जीवन उद्ध्वस्त झाले. दावीद राजाला हे कळल्यावर तो अतिशय क्रोधित झाला, पण त्याने अम्नोनला कोणतीही कठोर शिक्षा केली नाही, ज्यामुळे या घटनेची गंभीरता आणखी वाढली.

तामारचा खरा भाऊ आणि दावीदाचा देखणा मुलगा **अबशालोम**, या अपमानाने अत्यंत दुःखी आणि संतप्त झाला. त्याने आपल्या बहिणीवर झालेल्या अन्यायाचा बदला घेण्याचे मनात ठरवले, पण तो शांत राहिला आणि योग्य संधीची वाट पाहू लागला.

- २ शमुवेल १३:१-२२

२. अबशालोमाने घेतलेला सूड व त्याचे पलायन (अध्याय १३:२३-३९)

दोन वर्षे उलटून गेली. अबशालोमने आपल्या मेंढ्यांची लोकर कापण्याच्या निमित्ताने एक मेजवानी आयोजित केली आणि दावीदाच्या सर्व मुलांना आमंत्रित केले, ज्यात अम्नोनही होता. मेजवानीत असताना, अबशालोमने आपल्या सेवकांना अम्नोनला मारण्याची आज्ञा दिली. आपल्या बहिणीवर केलेल्या अन्यायाचा **सूड** त्याने अशा क्रूरपणे घेतला. अम्नोनच्या मृत्यूनंतर, दावीदाचे इतर पुत्र पळून गेले, आणि अबशालोम **गेशूरला** आपल्या आजोबाकडे आश्रय घेण्यासाठी पळून गेला.

आपल्या मुलाच्या मृत्यूने दावीद राजाला खूप दुःख झाले. अबशालोम तीन वर्षे गेशूरमध्ये राहिला. दावीदला अबशालोमची ओढ लागली होती, पण त्याला भीती वाटत होती.

- २ शमुवेल १३:२३-३९

३. परतलेला बंडखोर: अबशालोमचे पुनरागमन आणि त्याचे बंड (अध्याय १४:१-५)

दावीदाचा सेनापती **यवाब** याला दावीद आणि अबशालोम यांच्यातील ही दरी कमी करायची होती. त्याने एका बुद्धिमान स्त्रीला पाठवून दावीदाला अबशालोमची परत आणण्याची विनंती करण्यास सांगितले. दावीद अखेरीस अबशालोम परत येण्यास सहमत झाला, पण त्याला दोन

वर्षे यरुशलेममध्ये राहण्याची आणि राजाचा चेहरा न पाहण्याची अट घातली. नंतर यवाबने मध्यस्थी करून त्यांना पुन्हा एकत्र आणले.

पण अबशालोमच्या मनात राजगादी मिळवण्याची महत्वाकांक्षा होती. तो अत्यंत देखणा आणि आकर्षक होता. त्याने लोकांना प्रभावित करायला सुरुवात केली. तो रोज सकाळी नगराच्या वेशीजवळ उभा राहून लोकांचे न्यायनिवाडे ऐकत असे आणि त्यांना असे भासवत असे की दावीद त्यांचे ऐकत नाही, पण तो स्वतः त्यांना न्याय मिळवून देईल. अशा प्रकारे, त्याने **इस्राएली लोकांची मने आपल्याकडे वळवून घेतली.**

चार वर्षांनंतर, अबशालोमने **हेब्रोनमध्ये बंड** करण्याची घोषणा केली. त्याच्यासोबत एक मोठे सैन्य आणि दावीदाचा विश्वासू सल्लागार **अहितोफेल** देखील सामील झाला. हे बंड इतके वेगाने पसरले की दावीद राजाला आपल्या प्राणांची भीती वाटू लागली. त्याने आपल्या कुटुंबासह आणि निष्ठावान अनुयायांसह यरुशलेमहून **पळ काढला**, कारण त्याला आपल्या राजधानीत रक्तपात नको होता.

- २ शमुवेल १४:१, १५:३७

४. पळणारा राजा: अपमान आणि निष्ठा (अध्याय १६)

दावीद यरुशलेमहून पळत असताना, त्याला विविध लोकांचा सामना करावा लागला. **सिबा**, मफीबोशेथचा सेवक, त्याला भेटला आणि त्याने दावा केला की मफीबोशेथने दावीदाला धोका दिला आहे. दावीदने सिबावर विश्वास ठेवला. दावीद राजा बहूरीम येथे पोहचला तेव्हा पाहा, शौलाच्या घराण्यातील एका कुळातला एक मनुष्य आला; त्याचे नाव शिमी बिन गेरा असे होते; तो शिव्याशाप देत आला.

तो दाविदावर व सर्व राजसेवकांवर दगड फेकू लागला; सर्व लोक आणि लढवय्ये त्याच्या उजव्याडाव्या बाजूंना होते.

शिमी शिव्याशाप देऊन म्हणाला, “अरे खुनी माणसा, अधमा, नीघ, चालता हो;

ज्या शौलाच्या जागी तू राज्य केलेस त्याच्या घराण्याच्या रक्तपाताबद्दल परमेश्वराने तुझे पारिपत्य केले आहे, आणि परमेश्वराने तुझा पुत्र अबशालोम ह्याच्या हाती राज्य दिले आहे; तू रक्तपात करणारा माणूस आहेस, ह्यास्तव तुझ्या दुष्टतेतच तू गुरफटला आहेस,”

सरुवेचा पुत्र अबीशय राजाला म्हणाला, “ह्या मेलेल्या कुत्र्याने माझ्या स्वामीराजांना शाप द्यावा काय? मला त्याच्यावर चालून जाण्याचा हुकूम द्या, मी त्याचे डोके उडवतो.”

राजा म्हणाला, “सरुवेच्या पुत्रांनो, मला तुमच्याशी काय करायचे आहे? तो शिव्याशाप देत आहे; दाविदाला शिव्याशाप दे असे खुद्द परमेश्वराने त्याला सांगितले असल्यास तू हे का करतोस असे त्याला कोण म्हणेल?”

मग दाविदाने अबीशय व आपले सर्व सेवक ह्यांना सांगितले, “पाहा, प्रत्यक्ष माझा पुत्र, माझ्या पोटचा गोळा, माझा जीव घ्यायला पाहत आहे, तर हा बन्यामिनी हे असे करत आहे ह्यात काय नवल! त्याच्या वाटेला जाऊ नका, त्याला शिव्याशाप देऊ द्या! कारण परमेश्वरानेच त्याला सांगितले असेल.

मला होत असलेला उपद्रव कदाचित परमेश्वर पाहील आणि ह्या शिव्याशापाऐवजी मला चांगला मोबदला देईल.”

यातून दावीदाची नम्रता आणि देवावरचा विश्वास दिसून आला, जो त्याला आपल्या पापांचे परिणाम म्हणून हे सर्व स्वीकारायला लावत होता.

याच काळात, दावीदाने आपला विश्वासू सल्लागार हुशायला अबशालोमच्या छावणीत पाठवले, जेणेकरून तो अहितोफेलच्या सल्ल्याला निष्प्रभ करेल.

- २ शमुवेल १६:१-१४

९. बंडाचा अंतः अबशालोमचा पराभव आणि मृत्यू (अध्याय १७-१८)

अबशालोमने यरुशलेममध्ये प्रवेश केला आणि त्याने अहितोफेलचा सल्ला घेतला, ज्याने दावीदाचा लगेच पाठलाग करून त्याला मारण्याचे सांगितले. पण हुशायने हस्तक्षेप करून अबशालोमला वेगळा सल्ला दिला - मोठा सैन्य जमवून दावीदावर हल्ला करावा. अबशालोमने

हुशायचा सल्ला मानला, कारण देवाची योजना अशी होती की अबशालोमचा पराभव व्हावा. अहिथोफेलला आपला सल्ला मानला गेला नाही हे पाहून त्याने आत्महत्या केली.

दावीदने आपले सैन्य तीन भागांमध्ये विभागले आणि यवाबला प्रमुख नेमले. एफ्राइमच्या अरण्यात दावीदच्या सैन्याने अबशालोमच्या सैन्याचा मोठा पराभव केला. या लढाईत २०,००० लोक मारले गेले. लढाईतून पळत असताना, अबशालोमचे लांब केस एका मोठ्या झाडाच्या फांदीत अडकले आणि तो तिथेच लटकला. दावीदने अबशालोमचा जीव वाचवण्याची आज्ञा दिली असूनही, यवाबने त्याला तीन भाले मारले आणि त्याला मारून टाकले.

दावीदाला आपल्या मुलाच्या मृत्यूची बातमी कळल्यावर त्याला खूप दुःख झाले. तेव्हा राजा फार गहिवरला आणि वेशीवरल्या कोठडीत जाऊन रडला; जाता जाता त्याने हे उद्गार काढले; “माझ्या पुत्रा अबशालोमा हाय रे हाय माझ्या पुत्रा! माझ्या पुत्रा अबशालोमा, तुझ्याबद्दल मी मेलो असतो तर बरे होते, हाय रे! अबशालोमा! माझ्या पुत्रा! माझ्या पुत्रा!!” दावीदाचा शोक इतका तीव्र होता की त्याच्या सैन्याला विजयाचा आनंद साजरा करता आला नाही. यवाबने त्याला जाब विचारला आणि त्याला आपल्या लोकांसमोर येण्यास सांगितले.

- २ शमुवेल १७:१-१८:३३

राज्याची पुनर्स्थापना, शेवटच्या परीक्षा आणि देवाची निष्ठा (अध्याय १९-२४)

अबशालोमच्या बंडामुळे दावीदाच्या राज्यावर आलेले संकट आता संपले होते, पण त्याच्या वैयक्तिक आयुष्यातील दुःखाच्या जखमा अजूनही ताज्या होत्या. हा भाग दावीदाच्या राजवटीच्या अंतिम वर्षावर प्रकाश टाकतो, जिथे त्याचे राज्य पुन्हा स्थिर होते, पण त्याला आणखी काही आव्हानांना सामोरे जावे लागते. यातून देवाचा न्याय आणि दावीदाच्या पापांचे अंतिम परिणाम स्पष्ट होतात, पण त्याचबरोबर देवाची आपल्या निवडलेल्या राजाप्रती असलेली निष्ठा आणि त्याचे सार्वभौमत्व देखील दिसून येते.

१. राजाचे यरुशलेममध्ये पुनरागमन आणि क्षमाशीलता (अध्याय १९)

आपल्या मुलाच्या मृत्यूमुळे दावीद अत्यंत दुःखी झाला होता. त्याने इतका शोक केला की त्याच्या सैनिकांनी जिंकलेल्या विजयाचा आनंदही त्यांना साजरा करता आला नाही. **यवाबने** दावीदाला कठोरपणे फटकारले आणि त्याला आपल्या लोकांना भेटण्यास आणि त्यांचे नेतृत्व करण्यास सांगितले, अन्यथा सैनिक त्याला सोडून जातील अशी धमकी दिली. यवाबच्या या बोलण्यामुळे दावीद खडबडून जागा झाला आणि तो नगराच्या वेशीजवळ जाऊन आपल्या लोकांचे स्वागत करू लागला.

दावीद यार्देन नदी पार करून यरुशलेममध्ये परतला. त्याच्या परतण्याच्या मार्गावर त्याने अनेक लोकांशी व्यवहार केला:

- **शिमीला क्षमा:** ज्याने दावीदाला शाप दिला होता, त्या शिमीला दावीदने जीवदान दिले, असे वचन दिले की तो मरणार नाही.
- **मफीबोशेथशी भेट:** मफीबोशेथ, ज्याला त्याचा सेवक सिबाने दावीदाच्या विरोधात उभे असल्याचे भासवले होते, तो दावीदाला भेटायला आला. मफीबोशेथने स्पष्ट केले की सिबाने त्याला फसवले होते, आणि दावीदने त्याच्या मालमत्तेचे दोन भाग सिबा आणि मफीबोशेथ यांच्यात वाटले.
- **बर्जिल्लयचा सन्मान:** ज्याने बंडखोरीच्या काळात दावीदाला मदत केली होती, त्या बर्जिल्लयचा दावीदने सन्मान केला. या सर्व घटनांमधून दावीदाची **क्षमाशीलता, न्यायबुद्धी आणि आभार मानण्याची प्रवृत्ती** दिसून येते.
- २ शमुवेल १९:१-४३

२. शेबाचे बंड: आणखी एक आव्हान (अध्याय २०)

दावीद यरुशलेममध्ये परत येताच, **बिन्यामीन वंशातील शेबा** नावाच्या एका वाईट माणसाने दावीदाविरुद्ध आणखी एक बंड पुकारले. त्याने "आपल्याला दावीदमध्ये काही वाटा नाही!" असे म्हणून इस्राएलच्या लोकांना दावीदापासून दूर नेण्याचा प्रयत्न केला. हे पुन्हा एकदा दावीदाच्या राजवटीत किती अंतर्गत फूट आणि अस्थिरता होती हे दाखवते.

यवाबने नेहमीप्रमाणे या बंडावर त्वरित आणि निर्णायक कारवाई केली. तो शेबाचा पाठलाग करत आबेल-बेथ-माका शहरापर्यंत गेला. शहराच्या लोकांनी शेबाचे शिर योआबकडे फेकून दिले, आणि अशा प्रकारे हे बंड संपुष्टात आले. या घटनेने योआबची निष्ठा आणि लष्करी कार्यक्षमता पुन्हा एकदा सिद्ध झाली, पण दावीदाच्या राजवटीतील सततच्या संघर्षाची आठवण करून दिली.

- २ शमुवेल २०:१-२६

३. दुष्काळ आणि शौलाच्या पापाचे प्रायश्चित्त (अध्याय २१:१-१४)

दावीदाच्या राजवटीत तीन वर्षांचा मोठा दुष्काळ पडला. दावीदने परमेश्वराला याचे कारण विचारले. परमेश्वराने सांगितले की हा दुष्काळ शौलने गिबोनी लोकांचा (ज्यांच्याशी इस्राएलने करार केला होता) वध केल्यामुळे आहे, कारण शौलने इस्राएलसाठी ईर्ष्येने असे केले होते.

या पापाचे प्रायश्चित्त करण्यासाठी, दावीदने गिबोनींना विचारले की त्यांना काय हवे आहे. त्यांनी शौलच्या घराण्यातील सात पुरुषांना फाशी देण्याची मागणी केली. दावीदने योनाथानाशी केलेल्या करारामुळे मफीबोशेथला वाचवले, पण शौलच्या सात वंशजांना गिबोनींकडे दिले. त्यांना फाशी देण्यात आल्यावर, परमेश्वराचा प्रकोप शांत झाला आणि दुष्काळ थांबला. या घटनेतून देवाचा न्याय आणि करार किती महत्त्वाचे आहेत हे पुन्हा एकदा अधोरेखित होते.

- २ शमुवेल २१:१-१४

४. पलिष्ट्यांविरुद्धच्या शेवटच्या लढाया (अध्याय २१:१५-२२)

दावीदाच्या राजवटीच्या शेवटीही, पलिष्ट्यांविरुद्धच्या लढाया सुरूच होत्या. या भागात दावीदाचे काही पराक्रमी पुरुष (जसे की अबीशय, सिब्बै, एलहानन, योनाथान) यांनी पलिष्ट्यांच्या काही भयानक योद्ध्यांना, ज्यात अनेक महाकाय पुरुष होते (उदा. ६ बोटांचा एक राक्षस), कसे हरवले याची संक्षिप्त वर्णने आहेत. या लढाया दावीदाच्या राज्याची सुरक्षा करण्यासाठी महत्त्वाच्या होत्या.

- २ शमुवेल २१:१५-२२

५. दावीदाचे स्तुतिगीत आणि शेवटचे शब्द (अध्याय २२-२३:७)

या ग्रंथात दावीदाचे दोन महत्त्वपूर्ण स्तुतिगीत आणि त्याच्या जीवनाचे शेवटचे शब्द दिले आहेत.

- **स्तुतिगीत (अध्याय २२):** हे स्तोत्र ५० च्या आसपासचे आहे आणि दावीद परमेश्वराची स्तुती करतो, ज्याने त्याला त्याच्या सर्व शत्रूंपासून आणि शौलाच्या हातातून वाचवले. परमेश्वर त्याचा खडक, किल्ला, तारणारा आणि बळ आहे असे तो म्हणतो. हे स्तोत्र दावीदाच्या जीवनातील देवाच्या विश्वासाचे आणि समर्थनाचे एक शक्तिशाली प्रतीक आहे.
- **दावीदाचे शेवटचे शब्द (अध्याय २३:१-७):** यात दावीद आपल्या राज्याबद्दल आणि देवाने त्याच्याशी केलेल्या सार्वकालिक कराराबद्दल भाष्य करतो. हे शब्द देवाच्या वचनांवर आणि भविष्यातील मसिहाच्या राज्यावर दावीदाचा किती विश्वास होता हे दर्शवतात.
- २ शमुवेल २२:१-२३:७

६. दावीदाचे पराक्रमी पुरुष (अध्याय २३:८-३९)

यादीत दावीदाच्या सर्वात निष्ठावान आणि शूर योद्ध्यांचा उल्लेख आहे. यात तिघांची (योशेब-बशशेबेथ, एलाजार, शम्मा) आणि नंतर तीस योद्ध्यांची नावे आणि त्यांच्या शौर्याच्या कथा आहेत, ज्यात त्यांनी केलेल्या महान कृतींचे वर्णन आहे. हे पुरुष दावीदाच्या राज्याचे खरे आधारस्तंभ होते.

- २ शमुवेल २३:८-३९

७. दावीदाची जनगणना आणि त्याचे गंभीर परिणाम (अध्याय २४)

परमेश्वराचा कोप इस्राएलावर पुनरपि झाला, आणि इस्राएल व यहूदा ह्यांची गणती करण्याची प्रेरणा देवाने त्यांच्याविरुद्ध दाविदाला केली. यवाबने त्याला यापासून परावृत्त करण्याचा प्रयत्न केला, पण दावीदने ऐकले नाही.

जनगणना पूर्ण झाल्यावर, दावीदाला आपल्या पापाची जाणीव झाली आणि त्याने परमेश्वराकडे कबुली दिली. देवाने दावीदाला तीन शिक्षांमधून एक निवडण्यास सांगितले: “तुझ्या देशात सात वर्षे दुष्काळ पडावा, किंवा तीन महिने तुझे शत्रू तुझा पाठलाग करीत असताना तू त्यांच्यापुढे पळत राहावे, किंवा तुझ्या देशात तीन दिवस मरी यावी? ह्याचा चांगला विचार कर; ज्याने मला पाठवले त्याला मी काय उत्तर देऊ ते पाहा.”

दावीद गादास म्हणाला, “मी मोठ्या पेचात पडलो आहे; परमेश्वराच्या हाती आपण पडू या, कारण त्याचे वात्सल्य मोठे आहे; मनुष्याच्या हातात मी पडू नये.”

मग परमेश्वराने इस्राएलात सकाळपासून नेमलेल्या मुदतीपर्यंत मरी पाठवली; आणि दानापासून बैर-शेब्यापर्यंतच्या लोकांपैकी सत्तर हजार लोक मेले.

पण देवदूताने यरुशलेमेचा नाश करण्यासाठी त्यावर आपला हात उगारला तेव्हा परमेश्वराला त्या अरिष्टाविषयी वाईट वाटले, व त्याने लोकांचा नाश करणाऱ्या देवदूतास म्हटले, “आता पुरे कर, आपला हात आटोप.” त्या वेळी परमेश्वराचा दूत अरवना यबूसी ह्याच्या खळ्यानजीक होता.

लोकांचा नाश करणारा देवदूत दाविदाच्या दृष्टीस पडला तेव्हा त्याने परमेश्वराला म्हटले, “पाहा, मी पाप केले, मी दुर्मार्गानेही चाललो, पण ह्या मेंढरांनी काय केले? तुझा हात माझ्यावर व माझ्या पितृकुळावर पडावा.”

त्या दिवशी गाद दाविदाकडे येऊन त्याला म्हणाला, “वरती जाऊन अरवना यबूसी ह्याच्या खळ्यात परमेश्वरा-प्रीत्यर्थ एक वेदी बांध.”

तेव्हा परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे गादाने सांगितले ते मान्य करून दावीद वरती गेला.

तेव्हा अरवना खाली नजर करून पाहतो तर दावीद आपल्या सेवकांसह आपल्याकडे येत आहे असे त्याच्या दृष्टीस पडले, आणि त्याने बाहेर येऊन राजापुढे भूमीपर्यंत लवून प्रणाम केला.

अरवना म्हणाला, “माझ्या स्वामीराजांचे आपल्या दासाकडे येणे का झाले आहे?” दावीद म्हणाला, “तुझ्यापासून हे खळे विकत घेण्यासाठी मी आलो आहे; लोकांवरली ही मरी दूर व्हावी म्हणून येथे परमेश्वराप्रीत्यर्थ मला एक वेदी बांधायची आहे.”

अरवना दाविदाला म्हणाला, “माझ्या स्वामीराजांना जे काही वाटेल ते घेऊन त्यांनी अर्पण करावे; पाहा, होमबलीसाठी हे बैल आहेत आणि इंधनासाठी मळणीची औते व बैलांचे सामान आहे.

महाराज, अरवना हे सर्व महाराजांना देत आहे.” अरवना राजाला म्हणाला, “आपला देव परमेश्वर आपल्याला प्रसन्न होवो.”

राजा अरवानाला म्हणाला, “नाही नाही, ह्या वस्तू तुझ्यापासून मी दाम देऊनच घेईन; मी आपला देव परमेश्वर ह्याला फुकटचे होमबली अर्पण करणार नाही.” मग दाविदाने पन्नास शेकेल चांदी देऊन ते खळे व बैल विकत घेतले.

दाविदाने तेथे परमेश्वराप्रीत्यर्थ वेदी बांधून होमबली व शांत्यर्पणे अर्पण केली. ह्या प्रकारे देशासाठी विनवणी केली ती परमेश्वराने मान्य केली आणि इस्राएल लोकांचे त्या मरीपासून निवारण झाले.

२ शमुवेल २४:१-२५